

## БӨЛІМ: ЖАЛПЫ РУБРИКА

## Рационал сандарды көбейтуге арнаған есептер шығару

ЖАРИЯЛАНДЫ  
12.01.2018СІЛТЕМЕ  
<https://bilimger.kz/26030/>

## АННОТАЦИЯ / АҢДАТПА

**математика пән мұғалімі: Турлубекова Ш.С**

**Сабақтың тақырыбы:** Рационал сандарды көбейтуге арнаған есептер шығару

**Сабақтың мақсаты:**

**Білімділік:** Оқушылардың рационал сандарды көбейту тақырыбы бойынша білімдерін жүйелеу.

**Дамытушылық:** Оқушылардың логикалық ойлау, есте сақтау қабілеттерін дамыту, өздігінен ойлау және есеп шығару икемділіктерін қалыптастыру.

**Тәрбиелік:** Ұқыптылыққа, жауапкершілікке, нақтылыққа, көпшілікпен жұмыс жасауға тәрбиелеу.

**Сабақтың түрі:** бекіту сабағы

**Сабақтың әдісі:** сөздік, практикалық, сұрақ-жауап

**Сабақтың әдісі:** топпен және жеке жұмыс

**Сабақтың көрнекілігі:** интерактивті тақта, слайдтар, деңгейлік тапсырмалар, бағалау парағы

Білімге жетелейтін үш жол бар:

Еліктеу жолы- ең жеңіл жол,

Ойлау жолы- ең игілікті жол,

Тәжірибе жолы-ең қиын ащы жол.

Конфуций

**Барысы:**

**I Ұйымдастыру кезеңі (2мин)**

Сәлемдесу, түгендеу, оқушылардың сабаққа дайындығын тексеру, сабақтың мақсатын айту, «Өзін-өзі бағалау парағын» тарату. Шаттық шеңбер арқылы сабаққа дайындық.

Үй тапсырмасы	Ережелерді білуі	Графикалық диктант	Жұппен жұмыс	Тақтада жұмыс, кітаппен жұмыс	Топтық жұмыс	Жеке жұмыс

## II Үй тапсырмасын тексеру(3 мин) (жұптық өздік тексеру)

Интерактивті тақтада шешімі көрсетіледі, сол бойынша оқушылар өзара дәптерлерін тексереді.

№591

$$-4,7 \cdot (-36) = 169,2$$

$$5,9 \cdot (-6,3) = -37,17$$

$$-7,4 \cdot (-90) = 666$$

$$-31,6 \cdot (-75) = 2370$$

$$-3,2 \cdot (-0,47) = 1,504$$

$$-200 \cdot (-0,85) = 170$$

Осы ребустың шешімін тапсаңыздар бүгінгі сабағымыздың тақырыбын анықтайсыздар.

«Рационал сандарды көбейту»



Өткен тақырыпты қайталау:

1. Екі теріс санды қалай қосамыз?
2. Теріс сан мен оң санды қалай қосамыз?
3. Екі теріс санды қалай азайтамыз?
4. Теріс санға оң санды қалай қосамыз?
5. Оң санға теріс санды қалай қосамыз?
6. Теріс сан мен оң санның көбейтіндісі қандай сан?
7. Екі теріс санның көбейтіндісі қандай сан? Оқушылар жауап береді.

## III бекіту сабағы Карточкамен жұмыс (ауызша)

№1

$$-15 \cdot (-6) = 90$$

$$-27 \cdot 0 = 0$$

$$11 \cdot (-0,5) = -5,5$$

$$2 \cdot (-35) = -70$$

$$-24 \cdot (-9) = -216$$

$$-12 \cdot (-7) = 84$$

$$-0,3 \cdot (-40) = 12$$

$$-0,8 \cdot 6 = -4,8$$

$$-100 \cdot (-1) = 100$$

## Графикалық диктант Иә «-», жоқ «^»

1. + .Қарама-қарсы сандардың қосындысы нөлге тең
2. - .0 саны натурал сандар жиынына тиісті

3. +. Екі теріс санның қосындысы- теріс сан
4. +. Таңбалары әр түрлі екі санның көбейтіндісі- теріс сан
5. -. Кез келген теріс сан нөлден үлкен
6. +. Оң санның модулі сол санның өзіне тең
7. +. Теріс көбейткіштер саны жұп болса, көбейтінді оң сан болады
8. -. Теріс санның модулі сол санның өзіне тең
9. +. Таңбалары бірдей екі санның көбейтіндісі- оң сан
10. -. Кез келген теріс сан оң саннан үлкен

Әр оқушы қолдарын көтеріп дқыс жауаптарын айтады.

IV жұптық жұмыс. (6 мин)

Оқушыларға карточкалық тапсырмалар беріледі. Оқушылар шешімін табу арқылы сәйкес санға сәйкес әріптерді тауып, өсу ретімен орналастырады да сөз шығарады. Жасырылған сөз «Декарт». Оқушылардан Рене Декарт туралы мағлұмат сұралады?

К :  $x:2=-4(-8)$

А:  $x:(-1) 12$

)= $4 (-6)$

Е:  $-a:4=9 (-36)$

Т:  $-94*(-1) (94)$

Р:  $-2*(-14) (28)$

Д:  $75*(-1) (-75)$

Теріс сандар 17 ғ француз математигі, физигі және философы Рене Декарт (1596-1650) еңбектерінің нәтижесінде қолданысқа енген. Ол теріс және оң сандардың геометриялық түсініктемесін беріп, координаталық түзуді енгізген. (1637 ж.)

**Сергіту сәті: менің қалпағым пирамида.**

**Оқулықпен жұмыс:№ 602(1,4,6) I деңгей**

$-4,9*100=490$

$-6*(-0,1)=0,6$

$377,4*(-0,001)=-0,3774$

**№604 (1.2.3)**

**II деңгей**

$-123*3,6=-6$

$1931*-3,1=-4$

$-48*-2512=116$

№614(1,2)

$-123 \cdot 3,4 \cdot -2217 = 12$

$1\ 931 \cdot -3,1 \cdot -17,75 = 71$



№616(1;3)

$x: -5511 = 10 - 816$

$x = 156 \cdot -5511$

$x = -10$



$x: -2547 = 23 - 13,6$

$x = 9,4 \cdot -2547$

$x = -5$



**V а) Семантикалық карта (топтық жұмыс)**

р/с	а	в	а•в=-30,6	а•в=-100	а•в=1,14	а•в=-0,2	а•в=- 13	а•в=-12,3
1	45	—					<input type="checkbox"/>	
	<input type="checkbox"/>	512					+	
2	-1,5	8,2						+
3	5,1	-6	+					
4	-1,9	-0,6			+			
5	0,4	—				+		
		12						
		<input type="checkbox"/>						
6	-25	4		+				

Семантикалық картаны өзара тексеріп, барлығы дұрыс болса 2 балл, жартылай дұрыс болса 1 балл қойылады.

Әр оқушы өзін-өзі бағалайды. Дұрыс шығарса 2 балл, қатесі болса 1 балл қойылады.

**Тест тапсырмалары:**

- Амалды орында:  $- 5 \cdot 0, 3$   
 А)- 1, 5  
 Б)- 0, 15

В) 15

2. Көбейтуді орында:  $-6 \cdot 0,8$

А) 4,8

Б)- 0,48

В)- 4,8

3. Есепте:  $-14 \cdot (-2) + 12$

А) 40

Б)- 40

В)- 22

4. Теңдеуді шеш:  $-4 \cdot x = 12$

А)- 3

Б)- 15

В) 3

5. Есепте:  $-14 + (-6) + 1$

А) -9

Б) -19

В) 19

Жауаптары: А, В, А, А, Б

**Х Үйге тапсырма беру №615**

2.Ережелерді қайталаймыз п. 3.4

***Сөзімді Елбасымыз Н.Ә. Назарбаевтің сөзімен қорытындылайын дегем: «Еліңнің ұлы болсаң, еліңе жаның ашыса, азаматтық намысың болса, қазақтың ұлттық жалғыз мемлекетінің нығайып-көркеюі жолында жан теріңді сығып жүріп білім алып, еңбек ет. Жердің де, елдің де иесі өзің екендігін ұмытпа»***

**Рефлексия**

**Бағалау**

**ҚМ АА** Куәлік нөмірі: **KZ45VPY00102718** — ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі

© 2026 **Bilimgger.kz** Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық мазмұн авторлық құқықпен қорғалған.